

DANEMARCA

CAPITALĂ

København (Copenhaga)

suprafață: 43 094 km²
număr de locuitori: 5 594 000
(In Iulie 2016)

Respect pentru oameni și cărți

IMPĂRȚIRE ADMINISTRATIVĂ

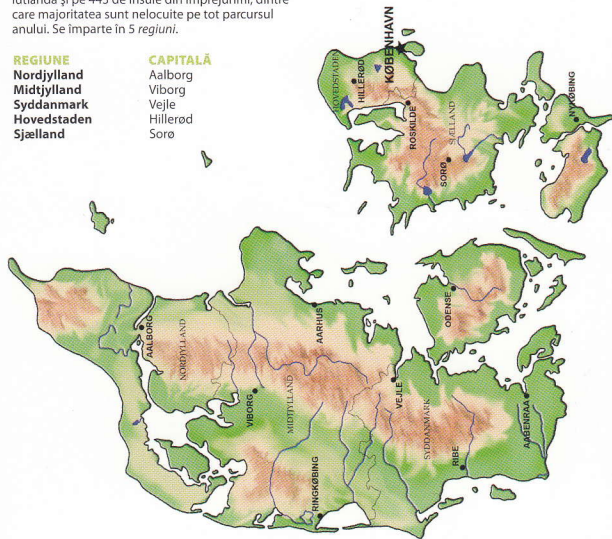
Cea mai mică țară scandinavă se întinde pe Peninsula luitandă și pe 443 de insule din împrejurimi, dintre care majoritatea sunt nelocuite pe tot parcursul anului. Se împarte în 5 regiuni.

REGIUNE

Nordjylland
Midtjylland
Sjælland
Hovedstaden
Sjælland

CAPITALĂ

Aalborg
Viborg
Vejle
Hillerød
Soro

DISTANȚELE ÎNTRE ORAȘE

	Aabenraa	Aalborg	København	Odense	Ringkøbing	Vejle	Viborg
Aabenraa	-	265	285	127	189	86	176
Aalborg	265	-	413	255	182	181	88
København	285	413	-	164	359	235	325
Odense	127	255	164	-	201	77	167
Ringkøbing	189	182	359	201	-	103	95
Vejle	86	181	235	77	103	-	92
Viborg	176	88	325	167	95	92	-

daneza

ghid de conversație

LINGHEA

Ghid de conversație Linghea

român-danez

Ghidul a fost elaborat de colectivul de autori al Linghea S.R.L. și Lingea s.r.o.
Publicat de Editură Linghea, Timișoara, 2017.
Ediția I

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Daneza : ghid de conversație

Timișoara : Linghea, 2017

ISBN 978-606-8837-53-6

81

© Lingea s.r.o., 2017
www.linghea.ro

Toate drepturile sunt rezervate.
Niciun fragment al acestei publicații nu poate fi reprodus, copiat sau transmis fără acordul scris al editurii.

Printed in the EU.

Despre limbă	6
Numere	10
Numeralele	10
Expresii comune	12
Formule de salut și de adresare	12
Să facem cunoștință	13
Cum ne luăm la revedere	14
Urări	14
Înțelegerea	15
Cereri, ordine și propuneri	16
Cum ne exprimăm mulțumirea și satisfacția	18
Greșim, ne pare rău și ne cerem scuze	19
Acordul	20
Dezacordul, refuzul	21
Întrebări	22
Exprimarea timpului	25
Timpul	25
Lunile și anii	26
Zilele și săptămânile	28
Orele și minutele	29
Culori și dimensiuni	31
Culorile	31
Dimensiuni și caracteristici	32
Indicatoare	33
Indicatoare	33
Călătorii	40
Cum cerem informații despre drum	40
Controlul pașapoartelor și controlul vamal	41
Formulare, date personale	43
Cu mașina	45
Cu trenul	54
Cu avionul	57
Cu vaporul	61
Transportul în comun	63

Cazarea	65
Cazarea	65
Cum facem o rezervare	66
La hotel	67
Cazare la particulari	69
În camping	73
Mâncarea	75
La restaurant	75
Meniul	76
Aperitive	77
Feluri principale	78
Băuturi	83
Deserturi	85
Mâncăruri specifice	86
În concediu	90
Vremea	90
Turism	92
Vizitarea orașului	95
Spectacole de seară	99
La bar	101
Flirtul	103
Sport și timp liber	106
Sporturi de vară	106
Ștrand, piscină, plajă	107
Scufundări	110
Pescuitul	112
Ciclism	113
Alpinism, escalade	116
La fotbal	117
La fitness	118
Pe terenul de golf	120
La schi	122
La hochei	125
La cumpărături	127
Cum cumpărăm și cum plătim	127
Bani	129
Magazine și servicii	132

Alimente	133
La drogherie	137
Foto & Video	138
Îmbrăcăminte și încălțăminte	139
La poștă	142
Situații de urgență	144
Situații de urgență	144
Probleme cu mașina	146
Accident	149
Primul ajutor	150
La poliție	155
Locuința	160
Locuința	160
Electrocasnice	163
Baia și toaleta	166
Familia	168
Membrii familiei	168
Starea civilă	171
Reuniuni de familie	173
Cum facem o invitație	174
În vizită	176
Munca	178
Locul de muncă	178
Cum căutăm un loc de muncă	183
Comunicare	186
La telefon	186
La calculator	188
Dicționar danez-român	194
Dicționar român-danez	242
Elemente de gramatică	288
Informații utile	306

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

***Numere
Expresii comune
Exprimarea timpului
Culori și dimensiuni
Indicatoare***

Libris

Numerales pentru oameni și cărți

Talord

Numerales cardinale

Kardinaltal

zero	nul	nol
unu	en, et	en, ed
doi	to	to
trei	tre	tre
patru	fire	fi.a
cinci	fem	fem
șase	seks	segs
șapte	syv	sūu
opt	otte	odă
nouă	ni	ni
zece	ti	ti
unsprezece	elve	elvă
doisprezece	tolv	tal
treisprezece	tretten	tradăn
paisprezece	forten	fioadăn
cincisprezece	femten	femdăn
șaisprezece	seksten	saisdăn
șaptesprezece	sytten	södăn
optsprezece	atten	adăn
nouăsprezece	nitten	nedăn
douăzeci	tyve	tüvă
douăzeci și unu	enogtyve	enatüvă
douăzeci și doi	toogtyve	toatüvă
treizeci	tredive	traövä
patruzeci	fyrre	föaa
cincizeci	halvtreds	haltres
șaizeci	tres	tres
șaptezeci	halvfjerd	halfieas
optzeci	firs	fias
nouăzeci	halvfems	halfems
o sută	hundrede	hunaöä
o sută douăzeci	hundrede tyve	hunaöä tüvă

două sute	to hundrede	to hunaöä
o mie	tusind	tusăn
două mii	totusinde	totusănă
o mie cinci sute optzeci și trei	ettusinde fem hundrede treogfirs	edtus.ină fem hunaöä treafias
un milion	en million	en million

Numerales ordinale

Ordenstal

primul	første	föasďă
al doilea	anden	anăn
al treilea	trejde	treöiă
al patrulea	fjerde	fie.a
al cincilea	femte	femdă
al șaselea	sjette	ĉe.dă
al șaptelea	syvende	sūuănă
al optulea	ottende	adănă
al nouălea	niende	niănă
al zecelea	tiende	tiănă
al douăzecilea	tyvende	tüvănă
al treizezecilea	tredivte	tralöfdă
al o sutălea	hundrede	hunaöä

Fracții

Brøker

(o) jumătate	en halv	en hal
unu și jumătate	halvanden	halanăn
o treime	en tredjedel	en treöiădel
două treimi	to tredjedele	to treöiădelă
un sfert	en fjerdedel	en fie.a del
trei sferturi	tre fjerdedele	tre fie.a delă
o cincime	en femtedel	en femdădel
o șesime	en sjattedel	en ĉe.dădel
o șeptime	en syvendedel	en sūuănădel
o optime	en ottendedel	en adănădel
a noua parte	en niendedel	en niănădel
o zecime	en tiendedel	en tiănădel
o sutime	en hundrededel	en hunaöădel

Libris

Formule de salut și de adresare

Hilsener og tiltaler

Bună dimineța.	Godmorgen. gomo:on
Bună ziua.	Goddag. gode
Salut.	Hej. hai
Bună seara.	Godaften. goafdän
Noapte bună.	Godnat. gonad
Mă scuzați...	Undskyld mig... onsgül mai
Pe mine mă așteptați?	Venter du på mig? venda du po mai?
Mă bucur să vă văd.	Jeg er glad for at se dig. iai ea gläd fa a se dai
Nu te-am mai văzut de-un car de ani.	Jeg har ikke set dig i lang tid., (col.) Det er længe siden. iai ha egä sed dai i lan tiö, de ea lenä siöän
Ce mai faceți?	Hvordan har du det? vodan ha du de?
Ce faci?	Hvordan går det?, (col.) Hvad så? vodan go de?, va sä?
Ce vă mai face familia?	Hvordan har din familie det? vodan ha din familiä de?
Ați avut o călătorie plăcută?	Har du haft en behagelig rejse?
L-ați găsit ușor?	Har du fundet det uden problemer? ha du fonäd de uöän problema?
N-au fost probleme pe drum.	Rejsen var god. raisän va go
Ați mai fost vreodată aici?	Har du nogensinde været her før? ha du no:änsenä veaö hea föa?
Mulțumesc de întrebare.	Tak fordi du spurgte. tag fadi du sbuadä
Eu sunt bine.	Jeg har det godt. Og hvad med dig?
Dumneavoastră?	iai ha de gad a va me dai?
Așa și așa.	Det går., Ikke dårligt. de go, egä dö:lid
Nu mă pot plânge.	Jeg kan ikke klage. iai kan egä kleiä
Arătați bine.	Du ser godt ud. du sea gad uö
Domnule/Domnă...	Herre/Fru... heaa/fru:ä
Doamnelor și domnilor!	Mine damer og herrer! min:ä dema a heaa!

Să facem cunoștință

At møde mennesker

Care este numele dumneavoastră?	Hvad er dit navn? va ea did naun?
Cum te cheamă?	Hvad hedder du? va heöa du?
Mă numesc...	Jeg hedder... iai heöa
Eu sunt...	Mit navn er... mid naun ea
Dumneavoastră sunteți domnul...?	Er du...? ea du?
Cine sunteți?	Hvem er du? vem ea du?
Cine e (acolo)?	Hvem er det? vem ea de?
Cine e doamna aceea?	Hvem er den kvinde? vem ea den kvenä?
Ne cunoaștem?	Kender vi hinanden? kena vi hinanän?
Vă cunoașteți?	Kender I hinanden? kena i hinanän?
O cunoașteți pe soția mea?	Kender du min kone? kena du min ko:nä?
Vă amintiți de mine?	Kan du huske mig? kan du husgä mai?
Ne-am mai întâlnit/văzut undeva?	Har vi mødt hinanden før? ha vi möd hinanän föa?
De unde ne cunoaștem?	Hvor kender vi hinanden fra? vo kena vi hinanän fra?
Îmi pare rău, dar nu vă cunosc.	Jeg tror ikke, jeg kender dig. iai tro egä, iai kena dai
Din păcate, nu-mi amintesc de dumneavoastră.	Jeg kan desværre ikke huske dig. iai kan desveaa egä husgä dai
Dați-mi voie să mă prezint.	Lad mig introducere mig selv. la mai entrodusea mai sel
Dați-mi voie să v-o prezint pe soția mea.	Lad mig introducere min kone. la mai entrodusea min ko:nä
Îmi faceți cunoștință cu...?	Vil du præsentere mig for...? vel du presäntea mai fa?
Ne puteți face cunoștință?	Kan du introducere os? kan du entrodusea as?
Vi-I prezint pe...	Kom og mød... kam a möö
Domnul/Doamna X.	Det her er X. de hea ea egä
Acesta este soțul/șeful meu.	Det her er min mand/chef. de hea ea min man/cef

Aceștia sunt colegii mei.

Îmi pare bine (să vă cunosc).

Mi-a părut bine să vă oamne cunosc.

Plăcerea e de partea mea.

Det er mine kolleger. de ea mină koleia

Jeg er glad (for at møde dig).
iai ea glað (fa a mø.ða dai)

Det var godt at møde dig.
de va gad a mø.ða dai

Glæden er på min side.
gle.ðan ea po min si.ðá

Cum ne luăm la revedere

Afsked

La revedere.

Pa!

Ai grijă de tine!

Pe curând.

Ne vedem mâine.

La revedere.

Transmiteți-le salutări din partea mea.

Îmi pare rău, mă grăbesc.

Trebuie să plec.

N-am timp.

Ne vedem mâine la...

Ne auzim!

Te sun!

Farvel. Vi ses. favel, vi ses

Hej hej! hai hai!

Hav det godt! hau de gad!

Vi ses. vi ses

Vi ses i morgen. vi ses i moon

Farvel. favel

Hils dem fra mig.

hils dem fra mai

Undskyld, jeg har travlt. onsgül, iai ha trauld

Jeg er nødt til at gå. iai ea nöð tel a go

Jeg har ikke tid. iai ha egá tið

Vi ses i morgen klokken...

vi ses i moon klagän

Giv lyd fra dig! ghi lüð fra ðai!

Jeg ringer til dig. iai reña tel ðai

Urări

Ønsker

Noroc! (la ciocnit)

Noroc! (la strănut)

Felicitări!

Baftă!

Distracție plăcută!

Călătorie plăcută.

Skål! sgól!

Prosit! prosit!

Tillykke! tälögá!

Held og lykke! hel a lögá!

God fornøjelse! go fanaiálsá!

God rejse. go raisá

Drum bun!

Să vă întoarceți cu bine!

La mulți ani!

Sincere condoleanțe.

Paște fericit!

Crăciun fericit!

Un an nou fericit!

Bravo!

Baftă!

God rejse! go raisá!

Kom godt hjem! kam gad iem!

Tillykke med fødselsdagen!
tälögá me fösálsdeän!

Kondolerer. kandolea

God påske! go posgå!

Glædelig jule! gle.ðáli iul!

Godt nytår! gad núdo!

Godt for dig! gad fa ðai!

Held og lykke! hel a lögá!

Înțelegerea

Forståelse

Poftim?

Scuze, nu înțeleg.

Nu v-am înțeles bine.

Puteți să repetați?

Ce-ați spus?

M-ați înțeles greșit.

Trebuie să fie o neînțelegere.

Trebuie să existe o explicație.

Puteți să-mi explicați?

Vorbiți engleză/germană/
/franceză/spaniolă/
/italiană/rușă?

Vorbec doar un pic germană.

Vorbiți mai rar, va rog.

Ce înseamnă asta?

Undskyld?, Hvabehar? onsgül?, vabáha?

Undskyld. Jeg forstår ikke.

onsgül iai fasdoa egá

Jeg har ikke forstået dig korrekt.

iai ha egá fasdoað ðai korragð

Kan du gentage det? kan du ghente de?

Hvad sagde du? va se: du?

Du har misforstået mig.

du ha misfasdoað mai

Det må være en misforståelse.

de mo ve:a en misfasdoálsá

Der må være en forklaring på det her.

ða mo ve:a en faklaen po de hea

Can du forklare det til mig?

kan du faklaa de tel mai?

Taler du engelsk/tyisk/fransk/

/spansk/italiensk/russisk? te:la du enálsq/tüsg/fransg/sbansg/italiensg/rusisg?

Jeg taler kun lidt tysk.

iai te:la kon lid tüsg

Vær så sød at tale langsommere.

ve:a sa söa a te:lá lánsammaá

Hvad betyder det? va betüða de?

Îmi puteți da mai multe detalii?

Îmi puteți nota pe ceva?

Cum se pronunță acest cuvânt?

Mă înțelegeți?

Înțeleg.

Ați înțeles?

E clar acum?

Înțeleg.

Îmi pare rău, tot nu (vă) înțeleg.

Mă corecțați dacă greșesc?

Kan du beskrive det nærmere?

kan du beskrivå de neama?

Kan du skrive det ned for mig?

kan du sgrivå de neå fa mai?

Hvordan udtaler man det her ord?

vodan uåtelå men de hea oa?

Forstår du mig? fasdoå du mai?

Jeg forstår. iai fasdoå

Forstod du det? fasdo du de?

Er det klart? ea de klad?

Jeg forstår, Nu forstår jeg.

iai fasdoå, nu fasdoå iai

Undskyld, jeg forstår det stadigvæk ikke.

onsgål, iai fasdoå de sde:åiveg egå

Kan du rette mig når jeg laver en fejl?

kan du radå mai no iai leva en fail?

Cereri, ordine și propuneri

Anmodninger, ordre og forslag

Mă puteți ajuta?

Îmi puteți da...?

Îmi puteți spune...?

Vă pot ruga ceva?

Îmi puteți da un sfat...?

Ați putea să vă ocupați de asta?

Mi-ar plăcea să...

Aș vrea să vă întreb...

Sunteți amabil să...?

Ar fi posibil să...?

Aș dori să vorbesc cu...

Aș dori să stabilim o întâlnire.

Am putea să ne întâlnim?

Kan du hjælpe mig? kan du ielbå mai?

Må jeg (få)...? mo iai (fo)?

Kan du fortælle mig...? kan du fatelå mai?

Vil du gøre mig en tjeneste?

vel du gåa mai en tien:åsdå?

Kan du hjælpe mig...? kan du ielbå mai?

Kan du ordne det?

kan du ordnå de?

Jeg vil gerne... iai vel geanå

Jeg vil gerne bede dig om...

iai vel geanå be:åå dai am

Vil du være så sød at...? vel du vea sa søå a?

Er det muligt (at)...? ea de mulid (a)?

Jeg vil gerne tale med... iai vel geanå telå me

Jeg vil gerne aftale et møde.

iai vel geanå autelå ed mø:åå

Kan vi mødes? kan vi mø:åås?

Ați putea să așteptați o clipă?

Pot să împrumut asta?

Pot să vin cu voi?

Veniți să mă luați?

Puteți să-mi dați...?

Aș vrea să știu dacă...

Puteți să aflați asta (pentru mine)?

Mă scuzați, am nevoie de...

Pot să vă ajut?

Caut...

Mă puteți duce acolo?

Cel mai bine ar fi să...

Ați vrea să...?

Ce-ai zice de...?

Am putea (să mergem la)...

Veniți cu noi?

Dacă nu vă deranjează.

Vă deranjează dacă...?

Sunteți de acord?

Vă interesează?

Vreți să îl/o vedeți?

Să-l chem?

Sunteți sigur?

De ce nu?

Cum doriți.

Vă trebui să...

Așteptați un moment, vă rog.

Puteți intra.

Întrați!

Hai-deți înăuntru!

Dați-vă jos haina.

Kan du vente et øjeblik?

kan du vendå ed aiåbleg?

Må jeg låne det? mo iai lonå de?

Må jeg være med? mo iai vea me?

Henter du mig? henda du mai?

Vil du række mig...? vel du ragå mai?

Gad vide, om... geåå vi:åå, am

Kan du finde ud af det (for mig)...?

kan du fenå uå e de (fa mai)?

Undskyld, jeg bliver nødt til...

onsgål, iai bliå nõd tel

Kan jeg hjælpe dig? kan iai ielbå dai?

Jeg leder efter... iai le:åå efda

Kan du vise mig derhen?

kan du vi:åå mai deahen?

Det bedste vil være... de besdå vel vea

Vil du ikke have...? vel du egå ha?

Og hvad med...? a va me?

Vi kan for eksempel (tage til)...

vi kan fa egsembål (te tel)

Vil du være med? vel du vea me?

Hvis du ikke har noget imod det.

ves du egå ha no:åå imo:å de

Har du noget imod, at...?

ha du no:åå imo:å, ad?

Er du enig? ea du eni?

Er du interesseret? ea du entråseaå?

Ønsker du at se det? õnsga du a se de?

Skal jeg kalde på ham? sga iai kalå po ham?

Ved du det med sikkerhed?

ve du de me segaheå?

Hvorfor ikke? vofa egå?

Som du ønsker. sam du õnsga

Du bliver nødt til at... du bliå nõd tel a

Vent et øjeblik.

vend ed aiåbleg

Du kan gå ind. du kan go en

Kom ind! kam en!

Kom ind! kam en!

Værsko at tage frakken/jakken af.

veasgo a te fragån/iagån e

abe *u* maimuță
abonementsbillet *u* permis (de intrare etc.)

abort *u* avort
abrikos *u* caisă

absorbere *v* a absorbi *ceva* (substanțe etc.)
accelerare *v* a grăbi *ceva*, a urgenta *ceva*
acceptabel *adj* acceptabil/-ă ► **være** ~ a merge (a fi acceptabil)

acceptere *v* 1 a aproba (o acțiune) 2 a accepta *ceva* (oferă etc.)

accessoirer *pl* accesorii (modă etc.)
adapater *u* adaptor

adgang *u* 1 acces *la ceva*, accesare *a ceva* (a informații etc.) 2 admitere (drept de acces) ► **få** ~ *til ngt* a avea acces *undeva* (a ajunge *la ceva*), a accede *la ceva*, a accesa *ceva* (informații etc.); **fri** ~ intrare liberă; **gratis** ~ intrare liberă

administrasjon *u* administrație
adresse *u* adresă

adskille *v* a separa *pe cineva/ceva* (a izola etc.)

advarsel *u* avertizare *de ceva* (de ninsoare etc.), atenționare *de ceva* (de vreme rea etc.)

advokat *u* avocat

af *prep* 1 din (origine etc.) 2 din *ceva* (făcut) ► (ud) **af ngt** din *ceva* (a scoate etc.)

afbrøde *v* 1 a întrerupe *ceva* (o activitate etc.) 2 a deconecta ► **Strømmen er afbrudt**. Nu merge curentul (electric).

afdeling *u* departament (al unei organizații)

affald *i* deșeu (rămășițe etc.), gunoi

afføringsmiddel *i* laxativ

afgang *u* 1 plecare 2 decolare

afgift *u* taxă de drum

afhente *v* a lua *pe cineva/ceva* (cu mașina etc.); ~ **bagage** a-și ridica bagajele (la aeroport etc.)

afhenting *u* ridicare

afhængse *v* a depinde *de cineva/ceva*

afhængig *adj* 1 dependent/-ă *de cineva/ceva* 2 dependent/-ă (de droguri etc.)

afhøring *u* interogatoriu

afkøle *v* a răci (mâncare etc.)

aflede *v* a devia *ceva*

aflevering *u* 1 livrare 2 pasă (în sport)

aflyve *v* a anula (o întâlnire etc.)

aflygge ~ **vidneudsagn** a depune mărturie (la tribunal)

afløb *i* scurgere
afpasse *v* 1 a adapta *ceva la cineva/ceva* (a potrivii), a adecva *ceva la/pentru ceva* 2 a adapta, a adecva

afrejse *v* a plecare (în concediu etc.)

afsender *u* expeditor

afslag *i* refuz

afslutning *u* sfârșit

afslå *v* 1 a refuza *ceva* 2 a respinge *ceva* (o idee etc.)

afsnit 1 fragment 2 paragraf (pasaj din text) 3 secțiune

afspærre *v* a închide, a bloca (șosea etc.)

afstamning *u* origine

afstand *u* distanță

aftager *u* client

aftale *u* 1 acord, agreement 2 întâlnire *cu cineva* ♦ *v* 1 a se pune de acord *asupra/să facă ceva* 2 a stabili (o întâlnire etc.) ► ~ **et møde** *med ngt* a-și da întâlnire *cu cineva*; **lave en** ~ a fixa o întâlnire; **Det er en** ~ *l* S-a făcut!

aften *u* seară; *i* ~ seară; *i går* **afes** a seară; **God** ~. Bună seara.

afstensmad *u* cină, dîneu

afvigelse *u* 1 deviație, ecart (de la o valoare dată etc.) 2 deviere

afvise *v* 1 a refuza *ceva* 2 a respinge *ceva* (o idee etc.)

afvisning *u* refuz

agentur *u* agenție (firmă etc.), agentură (afaceri efectuate etc.)

aggressiv *adj* agresiv/-ă

agurk *u* castravete

akkumulere *v* a acumula *ceva*, a strânge *ceva* (multe lucruri)

aktiv¹ *adj* activ/-ă

aktiv² *i* avantaj

aktivitet *u* activitate

aktuel *adj* actual/-ă

al *pron* tot

alarm *u* alarmă

albu *u* cot

alder *u* vârstă (a unei persoane etc.)

alderdom *u* bătrânețe

aldrig *adv* niciodată

alene *adj* singur

alfabet *i* alfabet

aliger *pl* alge

alkoholfri *adj* fără alcool

alkoholisk *adj* alcoolic/-ă

alle *pron* 1 toți/toate 2 toți, toată lumea

allerede *adv* deja

allergi *u* alergie *la ceva*

allergisk *adj* alergic/-ă *la ceva*

alligevel *adv* 1 oricum (în orice caz) 2 totuși

almindelig *adj* 1 comun/-ă 2 obișnuit/-ă 3 cotidian/-ă, obișnuit/-ă

alt *pron* tot; **alt for** *hvordan* *prea cumva*;

alt *i* în total

altan *u* balcon

altid *adv* 1 întotdeauna, totdeauna 2 de fiecare dată (mereu)

altså *adv* deci

alufolie *u*/i folie de aluminiu

alvorlig *adj* serios/-oasă

ambassade *u* ambasadă

ambassadør *u* ambasador

ambulance *u* ambulanță (mașină)

Amerika *u* America

amt *i* județ (regiune)

anbefale *v* a recomanda *pe cineva/ceva*

anbefaling *u* recomandare

and *u* rață

anden *pron* 1 alt/-ă 2 celălalt ♦ *num* al doilea (în ordine) ► **en** ~ alt (neă un), altcineva, alt/-ă

anderledes *adj* diferit/-ă *de cineva/ceva*, deosebit/-ă *de cineva/ceva* ♦ **adv** 1 altfel, altcumva 2 altfel, altminteri

ane *u* strămoș ♦ *v* a presimți *ceva*

anelse *u* 1 presimțire (bănăială) 2 idee (cunoștință de cauză)

anerkende *v* 1 a aprecia *ceva* 2 a recunoaște (oficial)

anfald *i* criză

angive *v* 1 a indica *ceva* 2 a declara (afirmație) 3 a denunța *pe cineva* (la poliție)

angreb *i* atac, atacare

angribe *v* 1 a ataca *pe cineva/ceva* (fizic), a agresa *pe cineva* 2 a ataca *pe cineva/ceva* (fizic), a agresa *pe cineva*

angriber *u* atacator

angå *v* a se referi *la cineva/ceva* (a privi *pe cineva*) ► **hvad ngn/ngt angår** cât despre *cineva/ceva*

anholde *v* 1 a deține (suspect), a reține *pe cineva* (poliția etc.) 2 a aresta *pe cineva*

anhænger *u* remorcă

ankel *u* gleznă

anker *i* ancoră

anklage *v* a acuza *pe cineva de ceva* ♦ *v* a plăngere (penală), acționare (în judecată)

ankomme *v* 1 a sosi *undeva* 2 a ajunge *undeva* (pe jos) 3 a ajunge (cu avionul) 4 a ajunge (o scrisoare etc.)

ankomst *u* 1 sosire 2 aterizare (sosire)

anmodning *u* cerere (oficială), petiție

annonce *u* anunț (în ziare etc.)

annullere *v* a anula (o rezervare etc.)

annullering *u* anulare (la unei comenzi etc.)

ansat *u* angajat

anse *v* a considera *pe cineva/ceva ca cineva/ceva*

ansigt *i* față (umană)

ansvar *i* responsabilitate *pentru ceva* ► **bære ansvaret for ngt** a fi responsabil *de ceva*; **have** ~ *for ngt* a răspunde *de ceva* (a fi responsabil)

ansvarlig *adj* responsabil/-ă *de ceva* (în fața *cuiva*); **være** ~ *for ngt* a răspunde *de ceva* (a fi responsabil)

ansættelse *u* 1 serviciu (loc de muncă) 2 afirmare (profesională)

ansøge *v* 1 a cere *ceva* 2 a solicita *ceva* (loc de muncă)

ansøger *u* 1 candidat *la ceva* 2 solicitant *la ceva*

ansøgning *u* cerere (oficială), petiție;

indgive ~ a depune un formular *de înscriere pentru ceva*

antagelse *u* presupunere

antal *i* număr *de ceva* (de membri etc.)

antibiotikum *i* antibiotic

antik *adj* antic/-ă

antikonception *u* contracepție (metodă)

antikvit *u* antichitate

anvende *v* 1 a folosi *ceva* 2 a manevra *ceva* (a manipula) 3 a aplica *ceva* (o regulă etc.)

anvendelse *u* 1 folosire *a ceva* 2 aplicare *a ceva*

apotek *u* farmacie

apparat *i* 1 aparat 2 instrument (de măsură etc.) 3 aparat electrocasnic

appelsin *u* portocală

appetit *u* poftă de mâncare

april *u* aprilie

arbejde *i* 1 muncă 2 serviciu (loc de muncă) ♦ *v* a lucra (a avea un serviciu etc.)

arbejder *u* muncitor

arbejdsgiver *u* angajator

arbejdsloshed *u* șomaj

arbejdsplads *u* loc de muncă

argument *i* argument

arkade *u* pasaj comercial

arkitektur *u* arhitectură

1 Alfabet și pronunție

a	[e:]	i	[i:]	q	[ku:]	y	[ü:]
b	[be:]	j	[joð]	r	[er]	z	[set]
c	[se:]	k	[ko:]	s	[es]	æ	[e:]
d	[de:]	l	[el]	t	[te:]	ø	[ö]
e	[e:]	m	[em]	u	[u:]	å	[o:]
f	[ef]	n	[en]	v	[ve:]		
g	[ghe:]	o	[o:]	w	[dobelve:]		
h	[ho:]	p	[pe:]	x	[eks]		

1.1 Pronunția vocalelor

Pronunția este foarte complicată deoarece daneza folosește mult mai multe vocale decât limba română, iar pronunția lor depinde de sunetele cu care se învecinează. Pentru români, aceste sunete sunt mai greu de distins și, mai ales de pronunțat, de aceea, în ghidul de conversație am folosit transcrierea fonetică simplificată.

scriere	pronunție	exemple
a	[a a:]	<i>tak, far</i> (ca a din limba română)
å	[e e:]	<i>dansk, gade</i> (e deschis)
e	[e e:]	<i>smed, idé</i> (între e și i)
ē	[ā]	<i>vokse</i> (vocală nedefinită)
i	[i i:]	<i>killling, is</i> (i moale)
o	[o o:]	<i>foto, bod</i> (o închis)
u	[u u:]	<i>bud, due</i> (u închis)
y	[ü ü:]	<i>kylling, ryge</i> (se pronunță ca ü din limba germană)
æ	[e e:]	<i>mæt, læse</i> (ca e din limba română)
ø	[ö ö:]	<i>born, øre</i> (se pronunță ca ö din limba germană)
å	[o o:]	<i>på, læse</i> (ca o din limba română)

1.2 Pronunția consoanelor

scriere	pronunție	exemple
c	[s]	<i>citron</i> (înainte de e, i, y, æ, ø)
k	[k]	<i>café</i> (înainte de a, o, u)
ch, sj	[ʃ]	<i>chokolade</i> (ca ș din limba română)
d	[d]	<i>dansk</i> (la începutul cuvântului la fel ca d, dar surd)
ð	[ð]	<i>ud</i> (înaintea vocalelor, după vocale și la sfârșitul cuvântului)
p, t, k	[ph th kh]	<i>pige, to, komme</i> (la începutul cuvântului, aspirat, t sună aproape ca t)

p, t, k	[b d g]	<i>stoppe, nitten, snakke</i> (în centrul și la sfârșitul cuvântului, nu este aspirat)
ds, dt	[s t]	<i>palads, lidt</i> (în aceste grupuri d nu se pronunță)
nd, ld, rd	[n l r]	<i>vand, skyld, bord</i> (în aceste grupuri d nu se pronunță)
g	[g]	<i>give, byg, frugt</i> (la începutul și la sfârșitul cuvântului, precum și înainte de t se pronunță ca g surd)
g	[j]	<i>pige</i>
hj	[j]	<i>hjem</i>
hv	[v]	<i>hvem</i>
ng	[ŋ]	<i>mange</i> (n nazal)
r	[r]	<i>rejse</i> (la începutul cuvântului r uvular, fără a produce vibrații)
r	[r]	<i>kirke</i> (în centrul și la sfârșitul cuvântului r este slab)
tj	[č]	<i>tjekkisk</i> (se citește precum c din grupurile de litere ce, ci)
z	[s]	<i>zoologisk</i>

1.3 Accentul și ocluziunea glotală

Majoritatea cuvintelor de origine daneză au accentul pe prima silabă.

▶ *købe*

Pe de altă parte, majoritatea cuvintelor de origine străină nu au accentul pe prima silabă.

▶ *tømat*.

Prefixele **be-**, **ge-**, **er-**, **for-** nu poartă accentul.

▶ *be'tale*

Sufixele **-inde**, **-eri**, **-tik**, **-i**, **-isme**, **-ist**, **-at** sunt întotdeauna accentuate.

▶ *gramma'tik*

Dacă este urmată de o singură consoană, vocala se pronunță lung.

▶ *bluse*

Dimpotrivă, vocala este scurtă dacă este urmată de două sau mai multe consoane.

▶ *blusse*

Specifică limbii daneze este **ocluziunea glotală** (stød). Aceasta este o întrerupere a sunetului și a expirației. Încercați să pronunțați noapte și în acte. În cel de-al doilea caz există o ocluziune glotală după prepoziția în. Pentru a avea ocluziunea, consoana trebuie să fie sonoră, iar silaba accentuată. Ocluziunea apare de multe ori în cuvintele monosilabice.

▶ *hus*

În transcrierea pronunției din ghidul de conversație, ocluziunea glotală nu este marcată.

1.4 Transcrierea pronunției

Simbolurile din ghidul de conversație folosite pentru transcrierea simplificată a pronunției:

[n]	n nazal, urmat de un g , ca în cuvântul bancă
[ø]	e rotunjit, gura se deschide pentru o , dar pronunțăm e
[ð]	d moale, pronunțat cu limba între dinți
[a]	r pronunțat neclar
[ã]	e nehotărât
:	marchează faptul că sunetul din fața acestui semn se citește lung

2 Substantivele

2.1 Genul

Substantivul are două genuri: genul comun (utrum), folosit pentru majoritatea substantivelor, de ex. *en mand*, *en kvinde*, și genul neutru (neutrum), de ex. *et barn*, *et dyr*.

2.2 Articolul

Limba daneză distinge două tipuri de articol, articolul hotărât și articolul nehotărât.

Articolul nehotărât

Se folosește pentru persoanele, obiectele sau fenomenele amintite pentru prima oară, la fel ca în limba română. Articolul nehotărât stă înaintea substantivului la numărul singular și are două forme: **en** pentru genul comun, de ex. *en blomst*, și **et** pentru genul neutru, de ex. *et træ*.

Articolul hotărât

Se folosește pentru persoane, obiecte și fenomene deja cunoscute. Articolul hotărât se adaugă la sfârșitul substantivului și are formele: **-(e)n** pentru genul comun, de ex. *blomsten*, **-(e)t** se folosește pentru genul neutru, de ex. *træet*, iar **-(e)ne** pentru numărul plural, de ex. *bilerne*.

2.3 Numărul plural

Numărul plural se formează prin adăugarea sufixelor **-e**, **-(e)r** (*en dag – dage*, *en uge – uger*). Unele cuvinte au aceeași formă atât la numărul singular, cât și la plural (majoritatea sunt cuvinte monosilabice, de gen neutru: *et år – år*).

Câteva cuvinte formează numărul plural adăugând trema în mijlocul cuvântului:

↗	<i>en mand – mænd</i>
	<i>en bog – bøger</i>

2.4 Declinarea substantivului

Inițial, limba daneză a avut mai multe cazuri, dar astăzi, în afară de cazul nominativ, în care se află forma principală a cuvântului, există doar cazul genitiv care se formează prin adăugarea terminației **-s**.

↗	<i>fars bil</i>	mașina tatălui
---	-----------------	----------------

3 Adjectivele

3.1 Declinarea adjectivelor

Forma adjectivului depinde de gen, număr și de tipul de articulare a substantivului determinat.

nr. sg.	forma nehotărâtă	forma hotărâtă
genul comun	<i>en stor bil</i>	den store bil
genul neutru	<i>et stort hus</i>	det store hus
nr. pl.		
genul comun	<i>store biler</i>	de store biler
genul neutru	<i>store huse</i>	de store huse

Forma adjectivului cu terminația **-e** se folosește și după pronumele demonstrative și posesive, sau după cazul genitiv.

↗	<i>dette store hus</i>	această casă mare
	<i>min nye bog</i>	cartea mea nouă
	<i>Sørenes gamle hund</i>	câinele bătrân al lui Søren

3.2 Comparația adjectivului

Gradele de comparație se formează fie cu ajutorul sufixelor **-ere** și **-est**,

▶ *pæn – pænerere – pænest*

fie cu ajutorul cuvintelor **mere** și **mest**. Acest tip de formare a gradelor de comparație se folosește mai ales pentru adjective lungi sau de origine străină.

▶ *interessant – mere interessant – mest interessant*

Dacă formulăm o comparație cu ajutorul cuvântului **end**, folosim gradul comparativ.

▶ *Hun er flinkere end hendes søster.* Este mai pricepută decât sora ei.

În celelalte cazuri, folosim gradul superlativ.

▶ *Hvem er yngst, Anne eller Gitte?* Cine e cea mai tânără, Anna sau Gitta?

Unele adjective au comparație neregulată:

▶ *god – bedre – best*

ond – værre – værst

ung – yngre – yngst

gammel – ældre – ældst

mange – flere – flest

meget – mere – mest

4 Pronumele

4.1 Pronumele personal

nr.sg.	Nom.	form.comp.	refl.	nr.pl.	Nom.	form.comp.	refl.
eu	jeg	mig	mig	noi	vi	os	os
tu	du	dig	dig	voi	I	jer	jer
ol	han, den	ham, den	sig				
ea	hun, den	hende, den	sig	ei	de	dem	sig
neutr.	det	det	sig	Dvs.	De	Dem	sig

Numele de animale se înlocuiesc cu pronumele **den** sau **det**.

Danezii sunt obișnuiți să se tutuiască. Adresarea cu pronumele de politețe se folosește foarte rar, de ex. în adresarea formală, scrisă, sau în relațiile cu familia regală.

4.2 Pronumele posesiv

nr. sg.		refl.	nr. pl.		refl.
meu	min, mit, mine		nostru	vores	
tău	din, dit, dine		vostru	jeres	
lui	hans, dens	sin, sit, sine			
ei	hendes, dens	sin, sit, sine	lor	deres	
neutr.	dets	sin, sit, sine	Dvs	Deres	

Pronumele posesiv reflexiv (*sin, sit, sine*) se folosește doar la persoana a 3-a, numărul singular. La celelalte persoane se folosesc pronumele posesive.

Relația de reciprocitate se exprimă cu ajutorul lui **hinanden**:

▶ *Vi hjælper hinanden.* Ne ajutăm unul pe celălalt.

4.3 Pronumele demonstrativ

În limba daneză se folosesc următoarele pronume demonstrative, în funcție de numărul singular sau plural, și de distanța față de obiectul indicat.

genul comun	genul neutru	nr. plural
den – ten/ta/to	det – to	de – ti/ty
den her – tento/tato/toto	det her – toto	de her – tito/tyto
den der – tamten/-ta/-to	det der – tamto	de der – tamti/tamty

4.4 Pronumele interogativ

În limba daneză există următoarele pronume interogative:

<i>hvem</i>	cine	<i>hvilken</i>	care
<i>hvad</i>	ce	<i>hvilket</i>	care
<i>hvis</i>	al cui	<i>hvilke</i>	care

4.5 Pronumele nehotărât

genul comun	genul neutru	nr. plural
nogen – cineva/careva	noget – ceva	nogle – unii/unele
ingen – niciun/-o	intet – niciun	ingen – niciunii/niciunele
ikke nogen – niciun/-o	ikke noget – niciun	ikke nogen – niciunii/-nele
en anden – altul/-a	et andet – altul	andre – alții/altele
al – tot/toată	alt – tot	alle – toți/toate
(en) hver – fiecare	(et) hvert – fiecare	